

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Samenwerken met ouders

Kwaliteitskaart voor schoolleiders

oavs

Nationaal Programma
Onderwijs

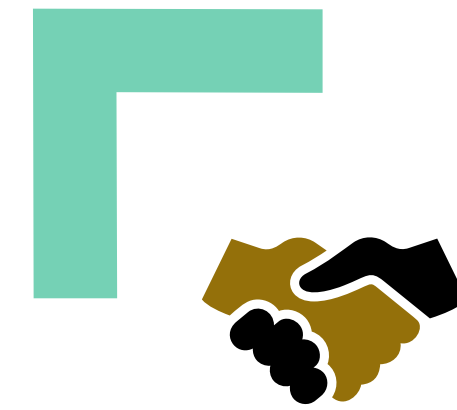

Voor welke praktijkvragen geeft deze kaart handvatten?

- *Hoe kunnen we ouders ondersteunen om het leren van hun kinderen te stimuleren?*
- *Hoe benutten we de expertise van ouders om het leren van onze leerlingen te stimuleren?*
- *Hoe voeren we het goede gesprek met ouders?*

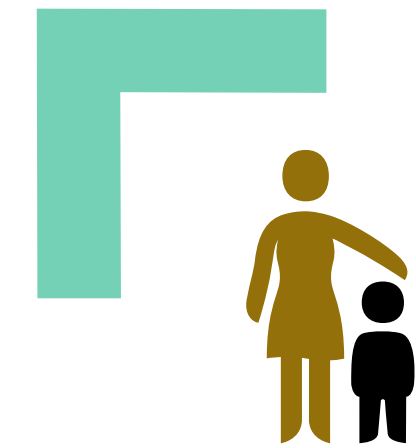
Stap 1

Bespreek je visie op samenwerking met ouders

Stap 2

Ondersteun je leraren om jullie ouders beter te leren kennen

Stap 3

Ondersteun je team in het ontwikkelen van gespreksvaardigheden

Waarom is het belangrijk om met ouders samen te werken?

Ouders en leraren zijn degenen die het meest kunnen bijdragen aan het leren van hun kinderen. Als school en ouders samenwerken kunnen zij een nog grotere bijdrage leveren aan het succesvol leren van kinderen. Als ouders uitgaan van hoge verwachtingen en thuis voorlezen of samen lezen en huiswerk maken met hun kinderen ondersteunt dat de schoolloopbaan van hun kinderen. Scholen kunnen ouders ondersteunen in het ontwikkelen van hoge verwachtingen en het ondersteunen van hun kind(eren). Scholen kunnen dat doen vanuit een gelijkwaardige positie en gebruik maken van de expertise van de ouders- zij kennen hun kind immers het beste. Op welke wijze kunnen scholen het goede gesprek met ouders voeren om samen het leerproces van het kind te optimaliseren?

Wat is nodig om met ouders samen te werken?

Centraal staat het voeren van goede gesprekken tussen leraren en ouders. Als school kun je ouders helpen om te leren ondersteunend te zijn in het leren van hun kinderen en hen het gevoel te geven dat ze een grote bijdrage kunnen leveren aan het leren en welzijn van hun kind(eren). Leraren kunnen op formele en informele manieren samenwerken met ouders. Als schoolleider kun je leraren ondersteunen om met ouders het goede gesprek te voeren.

Stap 1 Bespreek je visie op samen- werking met ouders

Organiseer een of meerdere teambijeenkomsten om de visie op samenwerking met ouders te verhelderen. Bespreek met het team waar jullie staan, waar jullie willen staan en hoe jullie daar komen.

- Wat gebeurt er al in de samenwerking met ouders (denk bijvoorbeeld aan voeren van gesprekken, informatieverstrekking algemeen en specifiek over hun kinderen)?
- Wat levert die samenwerking op?
- Waar zijn we trots op? Waarom zijn we daar trots op?
- Bereiken we alle ouders? Wat is er voor nodig om alle ouders te bereiken?
- Op welke wijze draagt samenwerking bij aan optimaliseren van de leerprocessen van de leerlingen?
- Wat draagt samenwerking bij aan wederzijds vertrouwen en gedeeld verantwoordelijkheidsgevoel voor het leren van de leerlingen?
- Wat gaat goed in de samenwerking en wat willen we verder uitwerken?
- Wat gaat minder goed in de samenwerking en wat is er voor nodig om hier winst te behalen?
- Wat vraagt dat van het team?
- Wat kan de schoolleiding betekenen in ondersteuning van het team?

Stap 1

Stap 2

Stap 3

Stap 2

Ondersteun je leraren om jullie ouders beter te leren kennen

Uit onderzoek blijkt dat voor leerlingen van alle leeftijden de betrokkenheid van ouders thuis de belangrijkste bijdrage levert aan hun ontwikkeling. Leraren kunnen een bijdrage leveren aan de betrokkenheid van ouders, mits zij over positieve attituden beschikken en over het vermogen om ouders concrete en praktisch bruikbare adviezen te geven en hen te respecteren in de rol die ouders zichzelf toedichten bij het leren van hun kinderen. Dat vraagt van leraren om het goede gesprek te kunnen voeren. Ondersteun het voeren van gesprekken tussen je leraren en de ouders. Op die manier leren jullie de ouders beter kennen en krijg je zicht op welke ouders educatieve ondersteuning zullen waarderen. Welke kinderen zullen daar het meest van profiteren?

Organiseer indien nodig werk werkbijeenkomsten waarin het team informatie krijgt over interculturele communicatie.

De oudergesprekken kun je op verschillende manieren organiseren, bijvoorbeeld door:

- Tien minuten gesprekken
- Informatie-avonden
- Koffiemomenten
- Bij-de-deur-gesprekken als ouders hun kind naar school brengen
- Inloopspreekuur
- Huisbezoek
- Digitaal ouderportaal

Ondersteun het voeren van de gesprekken door een gespreksagenda met het team op te stellen. Plan de gesprekken ook op tijd in. In deze agenda (afgestemd op de verschillende ouders) gaat het om elementen als:

- Bespreken van wederzijdse verwachtingen over samenwerking met de school (hoe zien ouders hun eigen rol en die van school?). Het is van belang dit te bespreken als de ouders en de leerling voor de eerste keer op school komen. Indien nodig kan het herhaald worden in vervolgesprekken.
- Bespreken van de thuissituatie om het kind beter te leren kennen (bijvoorbeeld: wat doen jullie graag met jullie kind?). Laat weten dat je goed geïnformeerd bent door je collega's over het kind. Geef ouders niet het gevoel steeds hetzelfde opnieuw te moeten vertellen.
- Bespreken van opvattingen van ouders over het opvoeden van hun kinderen en hun rol in het begeleiden bij huiswerk. Wat vinden ouders van belang als het gaat om het leren van hun kinderen? Wat vindt de school van belang? Welke activiteiten ondernemen de ouders en de school? Het is van belang dit te bespreken als de leerling voor de eerste keer op school komt. Indien nodig kan het herhaald worden in vervolgesprekken.
- Ga na op welke wijze de school de ouders kan ondersteunen hun kinderen te begeleiden bij hun huiswerk.
- Geef indien gewenst ook concrete suggesties (als bijvoorbeeld: lees voor als onderdeel van het-naar-bed-gaan-ritueel).
- Informeer ouders over de voortgang van hun kind op school.

Stap 1

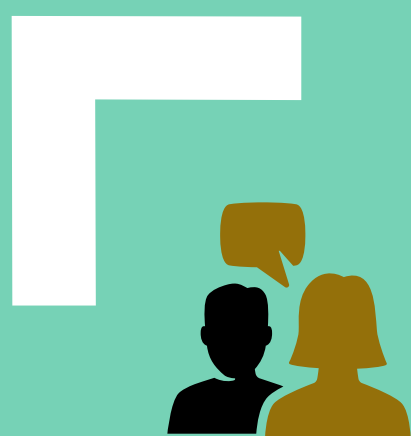
Stap 2

Stap 3

Stap 3

Ondersteun je team in het ontwikkelen van gespreksvaardigheden

Begeleid je leraren in het verder ontwikkelen van gespreksvaardigheden zodat ze nog beter in staat zijn het goede gesprek te voeren. Zijn ze in staat de ouder goed te zien en te begrijpen? Dragen ze bij aan het ontwikkelen van een vertrouwensrelatie met de ouders? Benutten ze de expertise van de ouders? Die kennen hun kind immers het best. Faciliteer bijvoorbeeld een training gespreksvaardigheden en/of laat leraren lastige gesprekken samen voorbereiden. Geef zelf het goede voorbeeld als je in gesprek gaat met leraren en expliciteer (modelleer) welke vaardigheden je inzet om het goede gesprek te voeren. Het gesprek met ouders is anders dan het gesprek met leraren, maar beiden vragen wel om het inzetten van dezelfde gespreksvaardigheden.

Meer weten?

- > [Samen werken aan Educatief partnerschap: Een handleiding voor het opzetten van een Schoolleergemeenschap](#)
- > [Leraren en ouderbetrokkenheid](#)
- > [Voer het goede gesprek](#)

Praktijkaarten

- > [Lezen voor ouders](#)
- > [Ouders betrekken bij oefenen](#)
- > [Informatiebijeenkomsten voor ouders](#)
- > [Contact met ouders](#)
- > [Stimuleren van thuis lezen](#)

Loes van Wessum en Rieneke Pruis: Lectoraat Leiderschap in onderwijs en opvoeding, Hogeschool Windesheim (2021)

Stap 1

Stap 2

Stap 3